

OPERATIVNI PROGRAM Konkurentnost i kohezija

2014. - 2020.

4c2

Smanjenje potrošnje
energije u stambenim
zgradama
(u višestambenim
zgradama i obiteljskim
kućama)

Europska unija
Zajedno do fondova EU

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo regionalnoga razvoja
i fondova Europske unije

EUROPSKI STRUKTURNI
I INVESTICIJSKI FONDOVI

Operativni program
KONKURENTNOST
I KOHEZIJA

OBRAZAC KRITERIJA ZA ODABIR OPERACIJA I PRIPADAJUĆE METODOLOGIJE

Kriteriji za odabir operacija obuhvaćaju

- **specifične kriterije prihvatljivosti** (eliminacijski kriteriji koji nužno moraju biti ispunjeni kako bi pojedina operacija mogla biti prihvatljiva za sufinanciranje) i/ili
- **specifične kriterije odabira** (omogućavaju kvalitativnu procjenu odnosno usporedbu operacija).

Kriterijima za odabir operacija osigurava se doprinos operacija ostvarenju specifičnih ciljeva i rezultata pripadajućeg investicijskog prioriteta OP-a.

Predmet odluke Odbora za praćenje su informacije u točkama 2, 3 i 4 ovog Obrasca. Informacije sadržane u točkama 1 i 5 ovog Obrasca služe kao dodatne radi lakšeg i sveobuhvatnijeg razumijevanja prijedloga specifičnih kriterija prihvatljivosti i odabira.

1. INVESTICIJSKI PRIORITET

4c Podupiranje energetske učinkovitosti, pametnog upravljanja energijom i korištenje OIE u javnoj infrastrukturi, uključujući javne zgrade i u stambenom sektoru

SPECIFIČNI CILJ

4c2 Smanjenje potrošnje energije u stambenim zgradama (u višestambenim zgradama i obiteljskim kućama)

Opis specifičnog cilja:

Specifični cilj ima za svrhu ostvarenje energetske uštede kroz energetske obnovu zgrada stambenog sektora (višestambene zgrade i obiteljske kuće) uz očekivano smanjenje potrošnje energije u obnovljenim zgradama za oko 30-60%. Osim energetske uštede, svrha ovog specifičnog cilja je i ostvarenje povećanja proizvodnje energije za grijanje/hlađenje u stambenim zgradama iz obnovljivih izvora energije.

A) PRIHVATLJIVE AKTIVNOSTI

- Provedba programa cjelovite energetske obnove (energetski pregledi i certificiranje, izrada projektne dokumentacije, mjere obnove poput zamjene starih prozora novima niže U-vrijednosti, povećanje toplinske zaštite ovojnice, rekonstrukcija/ugradnja sustava za grijanje/hlađenje, uvođenje razdjelnika topline, ugradnje dizalica topline, ugradnja pametnih brojića itd.);
- Mjere kojima se promiče gradnja zgrada gotovo nulte energije;
- Promicanje korištenja obnovljivih izvora energije, primjerice ugradnjom sustava za solarno grijanje, kotlova na biomasu itd.;
- Radionice za širu javnost, edukacija energetskih savjetnika, promotivne aktivnosti (materijali za informiranje, brošure, reklame).

B) PRIHVATLJIVI PRIJAVITELJI/KORISNICI

Prijavitelj/Korisnik okvirne dodjele je Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. Krajnji primatelji bespovratnih sredstava su:

- suvlasnici višestambenih zgrada putem upravitelja zgrada;
- vlasnici obiteljskih kuća¹.

¹ Budući da prema članku 2., stavku 10. Opće uredbe 1303/2013 o europskim strukturnim i investicijskim fondovima fizičke osobe ne mogu biti korisnici (eng. *beneficiary*) projekata, unutar relevantnih operacija, vlasnici obiteljskih kuća bit će u statusu krajnjih primatelja pomoći.

C) POVEZANOST S RELEVANTNIM POKAZATELJIMA IZ OPERATIVNOG PROGRAMA I, AKO JE PRIMJENJIVO, PRIPADAJUĆIM VODEĆIM NAČELIMA ZA ODABIR OPERACIJA

Pokazatelji

- Pokazatelj rezultata: Prosječna potražnja energije za grijanje/hlađenje u obnovljenim stambenim zgradama;
- Pokazatelj neposrednog rezultata - zajednički: Broj kućanstava s poboljšanom klasifikacijom potrošnje energije;
- Pokazatelj neposrednog rezultata - specifični: Smanjenje potrošnje energije u zgradama stambenog sektora.

Vodeća načela za odabir

- Energetski pregled zgrade i energetski certifikat obavezan je preduvjet za ulaganja u energetske obnovu zgrade;
- Poticanje cjelovite energetske obnove višestambenih zgrada/obiteljskih kuća, odnosno smanjenje potrošnje energije za grijanje/hlađenje obnovljenih zgrada od oko 30%-60%;
- Prioritet u pogledu smanjenja potrošnje energije na višestambenim zgradama/obiteljskim kućama energetskog razreda D ili nižeg, izgrađenima prije 1987. ;
- Doprinos razvoju lokalnih gospodarstava putem tehnološkog razvoja i korištenja lokalnih resursa;
- Poticanje integriranih rješenja, odnosno provođenje mjera energetske obnove i uvođenja obnovljivih izvora energije (gdje je primjenjivo);
- U slučaju obnovljivih izvora energije, nemogućnost istovremenog ostvarivanja prava na poticajnu otkupnu cijenu i na sredstva iz Operativnog programa.

D) PLANIRANE OPERACIJE / STRATEŠKI PROJEKTI²

■ Operacija 4c2.1. Okvirna dodjela za energetska obnova obiteljskih kuća i korištenje obnovljivih izvora energije

- Poziv 4c2.1.1. za krajnje primatelje za energetska obnova obiteljskih kuća i korištenje obnovljivih izvora energije

Uključuje:

- energetska pregled i izradu energetska certifikata prije i nakon energetska obnove;
- provedbu mjera energetska učinkovitosti i obnovljivih izvora energije;
- ostale prihvatljive aktivnosti.

Indikativni datum početka postupka okvirne dodjele: 1. lipnja 2016.;

Procijenjena ukupna vrijednost okvirne dodjele: 30.000.000 EUR

■ Operacija 4c2.2. Okvirna dodjela za energetska obnova višestambenih zgrada i korištenje obnovljivih izvora energije

- Poziv 4c2.2.1. za krajnje primatelje za energetska obnova višestambenih zgrada i korištenje obnovljivih izvora energije

Uključuje:

- energetska pregled i izradu energetska certifikata prije i nakon energetska obnove;
- pripremu projektne dokumentacije razine glavnog projekta za energetska obnova;
- provedbu energetska obnove, što uključuje provedbu mjera energetska učinkovitosti i obnovljivih izvora energije, stručni nadzor provedbe;
- ostale prihvatljive aktivnosti.

Indikativni datum početka postupka okvirne dodjele: 1. lipnja 2016.;

Procijenjena ukupna vrijednost okvirne dodjele: 70.000.000 EUR

Zaključno, Specifični cilj 4c2, obuhvaća dvije kategorije aktivnosti:

- a1) Energetska obnova i korištenje OIE obiteljskih kuća i višestambenih zgrada (sa svim gore navedenim prihvatljivim aktivnostima);
- a2) Horizontale mjere (edukacija, vidljivost, priprema projekta).

² Popis planiranih operacija se tijekom provedbe Operativnog programa progresivno nadopunjava i dostavlja OzP-u za informaciju.

2. SPECIFIČNI KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI UNUTAR INVESTICIJSKOG PRIORITETA 4c

SPECIFIČNI CILJ

4c2 Smanjenje potrošnje energije u stambenim zgradama (u višestambenim zgradama i obiteljskim kućama)³

R.br.	Naziv specifičnog kriterija prihvatljivosti	Primjenjivo na Specifični cilj	Vrsta kriterija: obavezan ili izborni
1.	Postignuta ušteda energije za grijanje/hlađenje na godišnjoj razini (kWh/god) od najmanje 30% ⁴ u odnosu na godišnju potrošnju energije (energetske potrebe zgrada) za grijanje/hlađenje prije provedbe projekta	Specifični cilj 4c2	Za kategoriju aktivnosti a1) – obavezan Za kategoriju aktivnosti a2) – nije primjenjivo
2.	Energetski certifikat izrađen na temelju provedenog energetskog pregleda zgrade	Specifični cilj 4c2	Za kategoriju aktivnosti a1) – obavezan Za kategoriju aktivnosti a2) – nije primjenjivo
3.	Neostvarivanje prava na poticajnu cijenu energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije (<i>feed-in</i> tarifa) za mjere OIE koje se prijavljuju za financiranje	Specifični cilj 4c2	Za kategoriju aktivnosti a1) – obavezan Za kategorije aktivnosti a2) – nije primjenjivo

³ U otvorenim javnim pozivima za krajnje primatelje (4c2.1.1. i 4c2.2.1.) mogu se uvesti dodatni kriteriji prihvatljivosti sukladno izvješću Jaspers/Cowi „Outline of an energy efficiency and RES use in scheme for public and residential buildings in Croatia (September 2015)“.

⁴ U otvorenim javnim pozivima za krajnje primatelje (4c2.1.1. i 4c2.2.1.) postotak će se odrediti tako da se ostvare najveće (tehnički) moguće uštede. Budući Pozivi bit će fokusirani na izbor projekata koji imaju za cilj ostvarivanja takvih ušteda.

3. SPECIFIČNI KRITERIJI ODABIRA UNUTAR INVESTICIJSKOG PRIORITETA 4c

SPECIFIČNI CILJ

4c2 Smanjenje potrošnje energije u stambenim zgradama (u višestambenim zgradama i obiteljskim kućama)⁵

R.br.	Naziv specifičnog kriterija odabira	Primjenjivo na Specifični cilj	Vrsta kriterija	Način primjene kriterija	Težinski faktor ⁶
1.	Financijska isplativost i održivost projekta (financijski kriterij)	Specifični cilj 4c2	Obavezan	Operacija 4c2.1 – da/ne pitanja	n/a
				Operacija 4c2.2 – da/ne pitanja	
				Poziv 4c2.1.1 – bodovanje	15%
				Poziv 4c2.2.1 – bodovanje	
2.	Doprinos smanjenju potrošnje energije i zrelost projekta (tehnički kriterij)	Specifični cilj 4c2	Obavezan	Operacija 4c2.1 – da/ne pitanja	n/a
				Operacija 4c2.2 – da/ne pitanja	
				Poziv 4c2.1.1 – bodovanje	65%
				Poziv 4c2.2.1 – bodovanje	
3.	Doprinos uravnoteženom razvoju	Specifični cilj 4c2	Obavezan	Operacija 4c2.1 – da/ne pitanja	n/a
				Operacija 4c2.2 – da/ne pitanja	
				Poziv 4c2.1.1 – bodovanje	10%
				Poziv 4c2.2.1 – bodovanje	
4.	Doprinos održivom razvoju	Specifični cilj 4c2	Obavezan	Operacija 4c2.1 – da/ne pitanja	n/a
				Operacija 4c2.2 – da/ne pitanja	
				Poziv 4c2.1.1 – bodovanje	10%
				Poziv 4c2.2.1 – bodovanje	

⁵ U javnom pozivu za krajnje primatelje (4c2.1.1. i 4c2.2.1.) mogu se uvesti dodatni kriteriji odabira sukladno izvješću Jaspers/Cowi „Outline of an energy efficiency and RES use in scheme for public and residential buildings in Croatia (September 2015)“.

⁶ Težinski faktor označava udio pojedinog specifičnog kriterija odabira u ukupno ostvarivim bodovima prema svim primjenjivim kriterijima za predmetni specifični cilj (ovi specifični kriteriji odabira i opći kriteriji odabira). Težinski faktor određuje se samo za specifične kriterije odabira koji se primjenjuju putem ocjenjivanja i to ili kao fiksna postotna vrijednost ili kao raspon postotnih vrijednosti. Fiksna postotna vrijednost ili raspon postotnih vrijednosti mora biti razrađen na način da zbroj postotnih vrijednosti povezanih sa specifičnim kriterijima odabira primjenjivim na pojedini specifični cilj nosi većinu od ukupnog broja bodova koji će se dodjeljivati u obrascu za ocjenjivanje projektnih prijedloga u okviru pojedinog postupka dodjele bespovratnih sredstava.

4. METODOLOGIJA ODABIRA INVESTICIJSKOG PRIORITETA 4c Podupiranje energetske učinkovitosti, pametnog upravljanja energijom i korištenja OIE u javnoj infrastrukturi, uključujući javne zgrade te u stambenom sektoru / **SPECIFIČNOG CILJA 4c2** Smanjenje potrošnje energije u stambenim zgradama (u višestambenim zgradama i obiteljskim kućama)

Primjenjivost specifičnih kriterija prihvatljivosti i kriterija odabira je kako slijedi:

4A) Specifični kriteriji prihvatljivosti:

KRITERIJ 1. POSTIGNUTA UŠTEDA ENERGIJE ZA GRIJANJE/HLAĐENJE NA GODIŠNJOJ RAZINI (kWh/god) OD NAJMANJE 30%⁷ U ODNOSU NA GODIŠNJU POTROŠNJU ENERGIJE (ENERGETSKE POTREBE ZGRADA) ZA GRIJANJE/HLAĐENJE PRIJE PROVEDBE PROJEKTA

U slučaju kategorije aktivnosti a1), uvidom u projektnu dokumentaciju (energetski pregled/certifikat i/ili glavni projekt energetske obnove) utvrđivat će se da li isti predviđaju ukupni iznos ušteda energije za grijanje/hlađenje na godišnjoj razini više od 30%.

KRITERIJ 2. ENERGETSKI CERTIFIKAT IZRAĐEN NA TEMELJU PROVEDENOG ENERGETSKOG PREGLEDA ZGRADE

U slučaju kategorije aktivnosti a1), ovaj kriterij će se primjenjivati na način da će krajnji prijavitelji biti dužni dostaviti kopiju energetskog certifikata u sklopu projektne prijave.

KRITERIJ 3. NEOSTVARIVANJE PRAVA NA POTICAJNU CIJENU ENERGIJE PROIZVEDENE IZ OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE (FEED-IN TARIFA) ZA MJERE OIE KOJE SE PRIJAVLJUJU ZA SUFINANCIRANJE

U slučaju kategorije aktivnosti a1), ovaj kriterij će se primjenjivati na način da će prijavitelji biti dužni dostaviti izjavu kojom potvrđuju da ne ostvaruju pravo na zajamčenu tarifu, dok će nadležno tijelo provjeravati isto putem uvida u Registar obnovljivih izvora energije i kogeneracije te povlaštenih proizvođača.⁸

⁷ U otvorenim javnim pozivima za krajnje primatelje (4c.2.1.1. i 4c2.2.1.) postotak će se odrediti tako da se ostvare najveće (tehnički) moguće uštede. Budući Pozivi bit će fokusirani na izbor projekata koji imaju za cilj ostvarivanje takvih ušteda

⁸ Jedinstvena evidencija o projektima obnovljivih izvora energije i kogeneracije, proizvodnim postrojenjima koja koriste obnovljive izvore energije, odnosno kogeneracijskim postrojenjima te povlaštenim proizvođačima na području Republike Hrvatske.

4B) Specifični kriteriji odabira:

KRITERIJ 1. FINACIJSKA ISPLATIVOST I ODRŽIVOST PROJEKTA (FINACIJSKI KRITERIJ)

Doprinos kriteriju će se prilikom odabira projekata ocjenjivati na temelju:

1. Financijske konstrukcije projekta (više bodova ostvarit će oni projekti koji imaju u potpunosti zatvorenu financijsku konstrukciju projekta, odnosno već unaprijed (u odnosu na trenutak podnošenja prijave) osigurana sredstva za sufinanciranje vlastitog učešća).

Kriterij se primjenjuje samo na kategoriju aktivnosti a1).

U slučaju projekata koje se odnose na kategoriju aktivnosti a2), nadležno tijelo može formulirati drugačije ocjenjivanje, no isti se moraju uklopiti u predmetni sektorski specifični kriterij odabira 1.

KRITERIJ 2. DOPRINOS SMANJENJU POTROŠNJE ENERGIJE I ZRELOST PROJEKTA (TEHNIČKI KRITERIJ)

Doprinos kriteriju će se prilikom odabira projekata ocjenjivati na temelju :

1. Omjera ostvarene godišnje uštede energije i zatraženog iznosa sufinanciranja po projektu (kWh/kn – veća vrijednost ovog omjera donosi više bodova);
2. Postotnog iznosa ostvarenih ušteda energije u višestambenim zgradama i obiteljskim kućama čija će energetska obnova biti sufinancirana (veći postotak uštede donosi više bodova⁹);
3. Godine izgradnje pojedinačne višestambene zgrade i obiteljske kuće (s obzirom na to da su energetske najlošije zgrade izgrađene prije 2001. godine, takvim će se zgradama, prema utvrđenim razdobljima gradnje, dodjeljivati veći broj bodova);
4. Veličine zgrade (s obzirom na to da ukupna potrošnja energije ovisi o površini zgrade kao i o broju korisnika te zgrade, veće zgrade će u pravilu više doprinijeti smanjenju potrošnje energije pa će većim zgradama biti dodijeljen veći broj bodova – veličina zgrade može se odrediti prema površini ili broju stambenih jedinica);
5. Spremnost projekta za provedbu mjera energetske obnove u trenutku prijave (projekti koji su spremniji za provedbu dobit će više bodova)¹⁰.

Kriterij se primjenjuje samo na kategoriju aktivnosti a1).

U slučaju projekata koje se odnose na kategoriju aktivnosti a2), nadležno tijelo može formulirati drugačije ocjenjivanje, no isti se moraju uklopiti u predmetni specifični kriterij odabira 2.

⁹ Veći postotak ušteda ostvaruje se provedbom više mjera energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije. Stoga se kroz ovaj kriterij potiče integrirana obnova zgrada, u skladu s ciljevima Operativnog programa.

¹⁰ Spremnost projekta se ocjenjuje u odnosu na već ugovoreni stručni nadzor i/ili izvođača radova

KRITERIJ 3. DOPRINOS URAVNOTEŽENOM RAZVOJU

Doprinos kriteriju će se prilikom odabira projekata ocjenjivati na temelju:

1. Pripadnosti lokacije na kojoj se projekt provodi, odnosno jedinici lokalne samouprave (JLS) sa statusom potpomognutog područja odnosno brdsko-planinskim područjima i otocima, na način da će se projektima koji se provode u navedenim područjima dodijeliti dodatni bodovi, pri čemu se najviše dodatnih bodova dodjeljuje projektima koji se provode na potpomognutim područjima. Dodatni bodovi, ali manje od broja bodova koji se dodjeljuje potpomognutim područjima, dodijelit će se projektima koji se provode na brdsko-planinskim područjima i na otocima (u istom iznosu za brdsko-planinska područja i za otoke).

Kriterij se primjenjuje samo na kategoriju aktivnosti a1).

U slučaju projekata koje se odnose na kategoriju aktivnosti a2), nadležno tijelo može formulirati drugačije ocjenjivanje, no isti se moraju uklopiti u predmetni specifični kriterij odabira 3.

KRITERIJ 4. DOPRINOS ODRŽIVOM RAZVOJU

Doprinos kriteriju će se prilikom odabira projekata ocjenjivati na temelju:

1. Povećanja udjela obnovljivih izvora energije za grijanje/hlađenje (veći udio donosi veći broj bodova);
2. Zamjene goriva, projekti u kojima je došlo do zamjene goriva za grijanje/hlađenje i/ili pripremu potrošne tople vode s onih ekološki nepovoljnijih (ugljen, loživo ulje ili ukapljeni naftni plin i električna energija) na ekološki povoljnije (prirodni plin, biomasa ili solarna energija), ostvarit će više bodova.

Kriterij se primjenjuje samo na kategoriju aktivnosti a1).

U slučaju projekata koje se odnose na kategoriju aktivnosti a2), nadležno tijelo može formulirati drugačije ocjenjivanje, no isti se moraju uklopiti u predmetni specifični kriterij odabira 3.